

LA CARTA

Duu la carta a la mà, mentre des del finestral gaudeix del formigueig dels temporers recol·lectant la malvasia. Recorda quan va arribar aquell vespre plujós d'abril, recomanada per una cosina. Òrfena de feia poc, entrà amb esperança a servir al casal benestant. Maricel de Mar duia una pàtina exòtica, un anar lluny sense marxar, un castell de fades vora mar. Un efímer regal.

Del poc que havia pogut aprendre abans de morir els pares, hi havia una mica de lletra i algunes nocions de pintura, cosir i, sobretot, saber escoltar. De les

paraules avares, en canvi, una mirada eloqüent.

Aquell vespre d'abril va trucar el picaporta amb cap de drac, el farcell xop i el cos amarat de suor freda. Va obrir el pesant portal una anciana amb posat solemne. Passats els protocols, baixà per l'escala el senyor; mostatxo perfilat, cabell clenxinat i unes patilles amples. La mirada profunda i petita, trista però indulgent. Jersei de coll alt i pantalons i sabates elegants, com si sortís d'un despatx d'advocats.

La recomanació sol·licitava, a banda dels habituals serveis que se li exigirien, un espai propi on pogués cultivar la lectura i l'escriptura, que li calmaven l'angoixa dels tràngols viscuts.

Així fou que el senyor, sabedor del fet, va acompanyar-la personalment al que seria el seu particular: una petita cambra amb terra de mosaic, un rellotge de pèndol antic, estret i alt, alguns quadres que li van semblar molt i molt vells, com de segles que mai no existiren, dues cadires encoixinades i un escriptori de fusta de noguer, de dos nivells, amb panys i tiradors de coure. Dins dels calaixos, tinter i plomes, algunes quartilles i sobres.

– Sigueu benvinguda. Sé que no és l'atzar qui us ha dut aquí. Disposeu d'aquest espai per a la vostra calma. De la resta, se n'ocuparà Margalida, que us ensenyarà tot el que us calgui saber.

Els matins eren intensos: preparar esmorzar i dinar, escombrar escales, distribuïdors i passadissos. La casa s'animava a mesura que avançaven les hores, amb visites de personatges curiosos que usaven paraules inimaginables i que parlaven d'indrets exòtics amb papallones negres i de colors, de selves misterioses i inacabables, de camins incerts i capvespres daurats. De tant en tant, en caçava paraules al vol i les escrivia en les estones de tarda que li havien concedit i n'imaginava el contorn, el sabor, el concepte. No li calia encertar-ho. Només deixar-s'hi portar: huracans, buguenvílies, bambú...i l'oceà i l'Atlàntida...

Eren aquestes estones quan, cada dia, el senyor sortia a la balconada de la seva habitació, arran de mar, a tocar de la cambra de l'escriptori. Des d'allà, ella el podia veure, consirós, encalmat, com en una espera pacient. Sempre a la mateixa hora. L'observava des del finestral de vidres blaus i verds que l'amagaven, amb la immensitat sota d'ella, enllà d'ella, davant d'ella. No és l'atzar qui us ha dut aquí...

Uns mesos després de la seva arribada, ja amb més confiança, va preguntar a Margalida el perquè d'aquell costum del senyor de fitar l'horitzó. Mai no ho havia fet, respongué. Des de l'abril, que ho fa. Ningú no gosa preguntar-li-ho, sempre ha estat molt reservat i no hi ha cosa que el neguitegi més que algú se li acosti a l'ànima sense avis previ ni permís. Ha estat així des que els pares van desaparèixer en aquell viatge transatlàntic, que vagi a saber què n'havien de treure, d'anar tant lluny si no els calia...

I els gestos es van succeir progressivament. Un matí de Corpus, el senyor portà rams de flors al servei. Ningú es va adonar que de totes, les més llunyanes, eren les seves, unes Amarilys grans, de rojos vius, obertes com una ofrena. Significativament simbòliques. Setmanes més tard, va demanar-li que li portés un te a la balconada de l'habitació. Li demanà que segués al seu costat. El te s'allargà, entre converses i silencis, fins que el capvespre es va fondre com un llençol sobre ells, tot just abans que seguissin cadascun amb els seus quefers. O el darrer dia d'agost, quan, amb l'excusa que li calia algú per explicar per escrit una sortida per la costa del Garraf, se la va endur d'acompanyant, i no

pas com a serventa, amb la reticència i l'enveja de la resta del servei. I, així, un fil que troba un altre. Dues madeixes d'impossible lligam. Malgrat tot.

Una tarda d'aquelles, entrat agost, d'esma, sola davant l'escriptori, va començar a redactar una carta a mode de confessió. D'una força que l'empenyia des de dins, que no entenia, que transcendia les convencions, les formes, la llei. Les paraules anaven sorgint i d'una quartilla va passar a una altra. A raig, com un garbí enfuriat. La va enllestir en tres tardes i la va desar al forat buit que hi havia a una antiga polvorera metàl·lica en desús a la seva cambra. Era l'únic lloc on Margalida mai tocava res. Més d'un cop havia trobat l'escriptori amb coses fora del seu lloc.

Va rellegir la carta desenes de vegades durant una setmana. Calia estar-ne convençuda; del to, del missatge, de la reacció. Mentrestant, calia esperar el moment. No podia abordar el senyor oferint-li un artefacte així perquè hauria trobat una explosió contrària que l'hauria rebut potser al rebuig instantani. Deixar-la sota el coixí on dormia o enmig d'un llibre era massa arriscat perquè sempre podien trobar-la mans alienes. De manera que se li acudí l'opció d'enviament per correu i la rebés personalment. La correspondència personal era estrictament personal. Al remitent hi posaria un altre nom i una adreça tan llunyana que només ell pogués sentir propera.

Resolta, s'acabaven els minuts de tarda assignats. Va rellegir per última vegada la carta, mentre la xafogor de la salabror amarava la cambra d'agost. Va obrir la finestra per aprofitar la claror i la lluentor que el mar etzibava a la façana, fent la rateta amb els vidres de quadres de colors retallats amb ferro forjat.

Fou aleshores quan es llevà una revolada de garbí i, sense que hi fos a temps, enduent-se les paraules, la inspiració i la confessió, el neguit, se li escaparen els fulls dels dits i començaren a volar avall, avall, escolant-se sota la balustrada, entre el rocam, exasperats de pànic a l'acost de l'aigua, fins que no els va veure més i la ràbia li feu tancar els punys i, tot seguit, arrencar en plors, desconsoladament. Impossibile reescriure el que el cor dicta en una ràtzia imprevisible i única.

Així va ser que el senyal, com l'atzar, actuà pel seu compte. Així ho va entendre ella. Havia de ser així, tal vegada. Madeixa deslligada i desfeta.

L'endemà, entrava el senyor a la seva cambra, oblidant tota regla de servitud, de senyoriu. Duia unes quartilles humides a la mà esquerra. Mirar-se fou molt llarg, abans de mostrar-li el regalim de la suor a les mans, el somriure de la descoberta d'una complicitat feta de gestos subtils i tímids, d'abraçar-la.

En estrènyer-se els cossos, van caure les quartilles com abans havien caigut per la finestra, escampant-se pel terra, ací i allà, i mostrant, la darrera d'elles, el segell de l'última línia: les balconades al mar tenen els fonaments d'esperança.

Maria Picó Gorina